

זבחים סא

רמב"ם הל בית הבחירה ויג-טז

כל מקום שלא נעשה בכל אלו וכסדר הזה אין קדוש גמור. וזה שעשה עזרא שתי תודות זכרון הוא שעשה לא במעשיו נתקדש המקום שלא היה שם לא מלך ולא אורים ותמים. ובמה נתקדשה בקדשה ראשונה שקדשה שלמה שהוא קדש העזרה וירושלים לשעתו וקדשן לעתיד לבוא:

לפיכך מקריבין הקרבנות כלן אף על פי שאין שם בית בנוי. ואוכלין קדשי קדשים בכל העזרה אף על פי שהיא חרבה ואינה מקפת במחצה ואוכלין קדשים קלים ומעשר שני בכל ירושלים אף על פי שאין שם חומות שהקדשה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבוא:

ולמה אני אומר במקדש וירושלים קדשה ראשונה קדשה לעתיד לבוא. ובקדשת שאר ארץ ישראל לענין שביעית ומעשרות וכיוצא בהן לא קדשה לעתיד לבוא. לפי שקדשת המקדש וירושלים מפני השכינה ושכינה אינה בטלה. והרי הוא אומר (ויקרא כו לא) "והשמותי את מקדשיכם" ואמרו חכמים אף על פי ששוממין בקדשתן הן עומדים אבל חיוב הארץ בשביעית ובמעשרות אינו אלא מפני שהוא כבוש רבים וכיון שגלקחה הארץ מידיהם בטל הכבוש ונפטר מן התורה ממעשרות ומשביעית שהרי אינה מן ארץ ישראל. וכיון שעלה עזרא וקדשה לא קדשה בכבוש אלא בחזקה שהחזיקו בה ולפיכך כל מקום שהחזיקו בה עולי בבל ונתקדש בקדשת עזרא השנייה הוא מקדש היום ואף על פי שגלקח הארץ ממנו וחיוב בשביעית ובמעשרות על הדרך שבארנו בהלכות תרומה:

ראב"ד

בקדושה ראשונה שקדשה שלמה. א"א סברת עצמו היא זו ולא ידעתי מאין לו ובכמה מקומות במשנה אם אין מקדש ירקב ובגמ' אמרו דנפול מחיצות אלמא למ"ד קדושה ראשונה לא קדשה לעתיד לבא לא חלק בין מקדש לירושלים לשאר א"י

כסף משנה

ומ"ש בשאר א"י שלא קדשה לעתיד לבא נתבאר בראש הלכות תרומות בס"ד. ומ"ש הראב"ד ובכמה מקומות במשנה אם אין מקדש ירקב ובגמרא אמרו דנפול מחיצות אלמא למ"ד קדושה ראשונה לא קדשה לעתיד לבא לא חלק בין מקדש וירושלים לשאר א"י י"ל אין משם ראייה דכיון דחזין דרבי יהושע דהלכתא כוותיה סבר דקדשה לעתיד לבא ולא הזכיר אלא ירושלים ומקדש ממילא אית לן למשמע דבהני דוקא קאמרי לא בשאר א"י ונתן רבינו טעם לדבר אך הנך מקומות דקתני אם אין מקדש ירקב קשו ואין לומר דאתו דלא כהלכתא שהרי רבינו פסק כן בפ"ז מהלכות מעשר שני וצ"ע. ומ"ש ולא עוד אלא שאני אומר שאפילו לרבי יוסי דאמר קדושה שניה קדשה לעתיד לבא לא אמר אלא לשאר א"י וכו' אני אומר אם קבלה נקבל ואם לדין יש תשובה דאעפ"כ למה היה מניח עזרא מלקדש לעתיד לבא שמא בזמן החרבן יותן לנו רשות להקריב. ומ"ש לפיכך הנכנס עתה שם אין בו כרת אני תמה דמעיכרא משמע דכמספק אמרה ובסוף דבריו נראה דפשיטא ליה וחיידוש גדול הוא והיה צריך להביא ראייה. ומ"מ מ"ש רבינו אבל חיוב הארץ בשביעית ובמעשרות אינו אלא מפני שהוא כיבוש רבים וכיון שגלקחה הארץ מידיהם בטל הכיבוש וכו' וכיון שעלה עזרא וקדשה לא קדשה בכיבוש אלא בחזקה שהחזיקו בה וכו' איני יודע מה כח חזקה גדול מכח כיבוש ולמה לא נאמר בחזקה גם כן משגלקחה הארץ מידינו בטלה חזקה ותו בראשונה שנתקדשה בכיבוש וכי לא היה שם חזקה אטו מי עדיפא חזקה בלא כיבוש מחזקה עם כיבוש וצ"ע:

